

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фармацевтичний
Кафедра соціальної фармації

МЕДИЧНЕ ПРАВО ТА МЕНЕДЖМЕНТ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ
СПРЯМУВАННЯМ

(назва освітньої компоненти)

РОБОЧА ПРОГРАМА
освітньої компоненти

підготовки _____ другий (магістерський) рівень _____
(назва рівня вищої освіти)
галузі знань _____ 22 Охорона здоров'я _____
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності _____ 227 Терапія та реабілітація _____
(код і найменування спеціальності)
освітньої програми _____ Терапія та реабілітація _____
(найменування освітньої програми)
спеціалізації (й) _____ 227.01 Фізична терапія _____
(найменування спеціалізації, за наявності)

Робоча програма освітньої компоненти «Медичне право та менеджмент за професійним спрямуванням» спеціальності 227 Терапія та реабілітація освітньо-професійної програми Терапія та реабілітація спеціалізації (й) 227.01 Фізична терапія для здобувачів вищої освіти 1 курсу.

Розробники:

КОТВИЦЬКА Алла, професор закладу вищої освіти, д.фарм.н, професор

ВОЛКОВА Аліна, зав. кафедри соціальної фармації, к.фарм.н., доцент

БОЛДАРЬ Галина, доцент закладу вищої освіти к.юрид.н., доцент

ОВАКІМ'ЯН Ольга, доцент закладу вищої освіти к.соціол.н., доцент

СУРІКОВА Ірина, асистент кафедри соціальної фармації, к.фарм.н.

(вказати ПРІЗВИЩЕ, ім'я авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри соціальної фармації

Протокол від «31» серпня 2023 року № 1

Зав. кафедри

(підпис)

доц. Аліна ВОЛКОВА
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії з економіко-управлінських та соціально-гуманітарних освітніх компонент

Протокол від «5» вересня 2023 року № 1

Голова профільної комісії

проф. Алла НЕМЧЕНКО
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис освітньої компоненти

Мова навчання: українська

Статус освітньої компоненти: обов'язкова

Передумови вивчення освітньої компоненти: освітня компонента базується на вивченні таких компонент, як професійно-орієнтована іноземна мова, сучасні інноваційні педагогічні технології, методологія та організація наукових досліджень у фізичній терапії, інформаційні технології у науковій діяльності з фізичної терапії.

Предметом вивчення освітньої компоненти «Медичне право та менеджмент за професійним спрямуванням» є актуальні теоретико-прикладні аспекти правового регулювання відносин у сфері охорони здоров'я та застосування основ менеджменту в сучасних організаціях сфери охорони здоров'я.

Інформаційний обсяг освітньої компоненти. На вивчення освітньої компоненти відводиться **90 годин 3 кредита ECTS.**

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Метою викладання освітньої компоненти «Медичне право та менеджмент за професійним спрямуванням» є надання здобувачам освіти системних знань з актуальних питань в галузі медичного права та менеджменту з урахуванням сучасних тенденцій у сфері охорони здоров'я взагалі та фізичній терапії зокрема, формування у них загальної правової та управлінської культури, а також відпрацювання практичних вмінь і навичок застосування медико-правових норм та впровадження принципів сучасного менеджменту.

Основними завданнями освітньої компоненти «Медичне право та менеджмент за професійним спрямуванням» є формування у здобувачів освіти необхідних знань, вмінь та навичок щодо системи публічного управління у сфері охорони здоров'я, особливостей законодавчого регулювання обігу лікарських засобів, медичних виробів, дієтичних добавок, реклами лікарських засобів, медичної техніки, методів профілактики, діагностики, лікування і реабілітації; розвиток загальної та фахової правової та менеджерської культури, самостійного мислення, вміння аналізувати та застосовувати норми права та основи менеджменту в професійній діяльності; проведення діагностики системи менеджменту організацій сфери охорони здоров'я.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Освітня компонента «Медичне право та менеджмент за професійним спрямуванням» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей:**

• **інтегральна:**

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медикобіологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук

загальні:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

фахові:

ФК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці

фізичної терапії.

ФК 15. Здатність володіти аналізом та вести дискусію на медико-біомедичні та соціальні теми, пов'язані з аспектами фізичної терапії.

ФК 16. Здатність впровадити професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій населення України.

Інтегративні кінцеві *програмні результати навчання* (ПРН), формуванню яких сприяє освітня компонента:

ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПРН 12. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПРН 14. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПРН 17. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН 18. Застосовувати професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій населення України.

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач освіти повинен *знати*:

- основні елементи системи публічне управління у сфері охорони здоров'я;
- сучасні тенденції в реформуванні системи охорони здоров'я України;
- компетенцію органів, які здійснюють державне управління охороною здоров'я;
- порядок державної реєстрації та допуску до медичного застосування лікарського засобу;
- поняття, види та порядок введення в обіг медичних виробів;
- загальні засади ринкового нагляду за обігом медичних виробів;
- особливості введення в обіг дієтичних добавок, основні вимоги до їх маркування, етикетування та реклами;
- вимоги законодавства до реклами лікарських засобів, медичної техніки, методів профілактики, діагностики, лікування і реабілітації;
- напрями розвитку сучасної теорії управління, особливості організації сфери охорони здоров'я як об'єкту управління;
- основні елементи внутрішнього середовища організації, особливості впливу зовнішнього середовища на діяльність організацій сфери охорони здоров'я;
- структуру організаційної комунікації як основи соціального менеджменту в організаціях сфери охорони здоров'я;
- особливості здійснення контролю та розподілу влади в організації як невід'ємних складових менеджменту;
- сутність, причини, типи, функції, засоби запобігання та вирішення організаційних конфліктів;
- сучасні підходи до визначення ефективності системи управління організацією;
- сутність, елементи, структуру, функції та характеристики корпоративної культури як фактору розвитку організацій сфери охорони здоров'я;
- сутність поняття організаційні зміни та особливості застосування технології Change management в організаціях сфери охорони здоров'я.

вміти:

- здійснювати професійну діяльність, спираючись на загальні принципи медичного права;

- застосовувати норми медичного законодавства України, тлумачити їх зміст;
- давати правову оцінку рішень і дій органів публічної влади та їх посадових осіб щодо здійснення ними функції державного контролю (нагляду) у сфері охорони здоров'я;
- аналізувати чинне медичне законодавство України та існуючу практику його застосування;
- здійснювати фізичну терапію відповідно до принципів медичної етики;
- формувати правову культуру під час професійної діяльності в закладах охорони здоров'я;
- провести аналіз організації сфери охорони здоров'я з позиції системного, ситуаційного, процесного підходів;
- аналізувати взаємодію внутрішніх змінних організації та зовнішній вплив на діяльність організацій сфери охорони здоров'я;
- визначити основні елементи та етапи комунікативного процесу в організації, засоби підвищення ефективності комунікативного менеджменту;
- застосовувати контроль як функцію менеджменту;
- організувати процес запобігання (профілактики) конфліктів в організаціях сфери охорони здоров'я;
- провести аналіз за показниками «ефективність організації», «ефективність управління організацією»; «ефективність управління персоналом»;
- визначити показники профілю корпоративної культури в організації сфери охорони здоров'я;
- застосовувати технологія «ризик-менеджменту» для підвищення ефективності роботи організації сфери охорони здоров'я.

володіти:

- основними поняттями і категоріями медичного права;
- вміннями роботи з нормативно-правовими актами, які складають систему медичного законодавства;
- навичками вирішення професійних проблем на підставі застосування правових норм;
- способами підвищення ефективності комунікативного менеджменту;
- вміннями застосування контролю як функції менеджменту;
- способами подолання конфліктів в організаціях сфери охорони здоров'я;
- навичками діагностики системи менеджменту організацій сфери охорони здоров'я;
- вміннями проведення аудиту корпоративної культури організацій сфери охорони здоров'я;
- навичками застосування технології Change management на всіх рівнях організації.

4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	сем.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Актуальні питання медичного права						
Тема 1. Публічне управління у сфері охорони здоров'я.	10	2	3	-	-	5
Тема 2. Правові засади державної реєстрації лікарських засобів та їх допуск до медичного застосування.	9	1	3	-	-	5
Тема 3. Особливості правового регулювання обігу медичних виробів.	8,5	0,5	3	-	-	5
Тема 4. Правова регламентація обігу дієтичних добавок.	8,5	0,5	3	-	-	5
Тема 5. Законодавчі вимоги до реклами лікарських засобів, медичної техніки, методів профілактики, діагностики, лікування і реабілітації.	9	2	2	-	-	5

Контроль змістового модуля 1	6		1	-	-	5
Разом за змістовим модулем 1	51	6	15	-	-	30
Змістовий модуль 1. Менеджмент в організаціях сфери охорони здоров'я						
Тема 6. Системна модель управління в організаціях сфери охорони здоров'я. Соціальні основи менеджменту організацій.	9	1	3	-	-	5
Тема 7. Комунікативний менеджмент. Контроль як функція менеджменту. Організаційні конфлікти	9	1	3	-	-	5
Тема 8. Діагностика системи менеджменту організацій сфери охорони здоров'я. Аудит корпоративної культури.	9	1	3	-	-	5
Тема 9. Управління змінами в організаціях сфери охорони здоров'я	7	1	1	-	-	5
Контроль змістового модуля 2	4		1	-	-	3
Разом за змістовим модулем 2	38	4	11	-	-	23
Семестровий залік з модуля	1		1			
<i>Усього годин</i>	90	10	27			53

5. Зміст програми освітньої компоненти

Змістовий модуль 1. Актуальні питання медичного права

Тема 1. Публічне управління у сфері охорони здоров'я.

Поняття «державне управління» та «публічне адміністрування» охорони здоров'я в Україні. Загальна характеристика суб'єктів публічного управління у сфері охорони здоров'я. Правовий статус МОЗ України. Правовий статус Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками (Держлікслужби). Правовий статус Національної служби здоров'я України (НСЗУ). Правовий статус ДП «Медичні закупівлі». Повноваження Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспожслужби) щодо забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя. Форми та методи публічного управління сфері охорони здоров'я. Зарубіжний досвід організації забезпечення охорони здоров'я.

Тема 2. Правові засади державної реєстрації лікарських засобів та їх допуск до медичного застосування.

Поняття лікарського засобу, їх класифікація. Стандартизація та сертифікація у фармації як гарантія якості лікарських засобів. Загальна характеристика правового статусу Державного експертного центру МОЗ України (ДЕЦ МОЗ). Загальні засади правового регулювання державної реєстрації лікарських засобів та їх допуску до медичного використання. Порядок проведення експертизи лікарського засобу, що подається на державну реєстрацію (перереєстрацію). Система державного контролю якості ЛЗ в Україні. Порядок здійснення контролю якості ЛЗ у закладах охорони здоров'я.

Тема 3. Особливості правового регулювання обігу медичних виробів.

Законодавчі підходи до використання термінів «вироби медичного призначення» та «медичні вироби». Сучасний стан правового забезпечення обігу медичних виробів в Україні. Класифікація медичних виробів. Технічне регулювання, оцінка відповідності, нагляд і контроль на ринку медичних виробів у Європейському Союзі. Актуальні аспекти протидії незаконному обігу медичних виробів.

Тема 4. Правова регламентація обігу дієтичних добавок.

Визначення поняття «дієтична добавка» та загальна характеристика законодавства України у цій сфері. Вимоги законодавства Європейського Союзу щодо регулювання обігу дієтичних добавок. Законодавчі вимоги до імпорту дієтичних добавок. Нормативно-правове регулювання виробництва та державної реєстрації дієтичних добавок. Передбачені законом вимоги до

маркування та етикетування дієтичних добавок.

Тема 5. Законодавчі вимоги до реклами лікарських засобів, медичної техніки, методів профілактики, діагностики, лікування і реабілітації.

Поняття реклами та її види. Загальні вимоги до реклами лікарських засобів, медичної техніки, методів профілактики, діагностики, лікування і реабілітації. Особливості рекламування лікарських засобів в Україні на сучасному етапі. Гармонізація правового регулювання реклами медичної продукції та послуг із законодавством Європейського Союзу та врахування досвіду зарубіжних держав. Державний контроль за рекламою медичної продукції та послуг в Україні: поняття, система та механізм. Повноваження Антимонопольного комітету України та Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів у цій сфері. Вимоги до реклами дієтичних добавок. Реалізація права на захист від проявів недобросовісної конкуренції у рекламі медичної продукції та послуг. Соціальна реклама.

Змістовий модуль 2. Менеджмент в організаціях сфери охорони здоров'я

Тема 6. Системна модель управління в організаціях сфери охорони здоров'я. Соціальні основи менеджменту організацій.

Сучасне тлумачення терміну «організація» з позиції наукових шкіл: наукового управління, адміністрування, психологічних відносин. Напрями розвитку сучасної теорії організації: системний, ситуаційний, екологічний, підхід організаційного навчання. Принципи організації (за П. Друкером). Соціальна організація та її ознаки. Характерні риси організації. Елементи сучасної організації. Поняття організаційна структура та її види. Основні соціальні та економічні функції організації. Елементи внутрішнього середовища організації. Зовнішнє середовище організації: взаємодія за схемою «виклик-відповідь». Соціальні основи управління в організації. Рівні управління. Методи управління.

Тема 7. Комунікативний менеджмент. Контроль як функція менеджменту. Організаційні конфлікти.

Соціально-етичне управління в організаціях сфери охорони здоров'я. Організація процесу обміну інформацією як проблема керівників. Поняття і види комунікацій. Основні елементи та етапи комунікативного процесу. Перешкоди в організаційних та міжособистісних комунікаціях та способи їх подолання. Засоби підвищення ефективності комунікативного менеджменту. Особливості застосування контролю як функції менеджменту. Вимоги до контролю як фундаментального елементу управління. Основні види контролю. Функції контролю. Влада в організації. Основні форми влади та форми впливу. Взаємозв'язок влади та стилю управління. Типи керівників у сучасних організаціях сфери охорони здоров'я. Психологічний клімат колективу та фактори впливу на його формування. Фактори впливу на поведінку співробітників організації. Організаційні конфлікти: сутність поняття, причини, типи. Моббінг як тип конфлікту в організаціях сфери охорони здоров'я. Функції конфліктів. стратегії поведінки в конфлікті. Способи запобігання (профілактики) конфліктів в організаціях сфери охорони здоров'я.

Тема 8. Діагностика системи менеджменту організацій сфери охорони здоров'я. Аудит корпоративної культури.

Особливості застосування адаптивного менеджменту в сучасних організаціях сфери охорони здоров'я. Сучасні підходи до визначення ефективності системи управління організацією. Рациональне функціонування організаційної структури управління. Організація процесу управління. Соціально-економічна складова управління. Управлінські рішення. Показники системи менеджменту організацій сфери охорони здоров'я: «ефективність організації», «ефективність управління організацією» та «ефективність управління персоналом». Розвинутість корпоративної культури як показник успішності організації сфери охорони здоров'я. Сутність, елементи, структуру, функції та характеристики корпоративної культури як фактору розвитку організацій сфери охорони здоров'я. Проблеми корпоративної культури. Особливості проведення аудиту корпоративної культури. Показники профілю корпоративної культури в організації в залежності від рівня змінюваності та адаптивності.

Тема 9. Управління змінами в організаціях сфери охорони здоров'я.

Сутність поняття організаційні зміни. Застосування технології Change management на всіх рівнях організації. Показники визначення ефективності менеджменту змін в організаціях сфери охорони здоров'я. Фактори і причини опору організаційними змінам. Управління змінами як нова реальність менеджменту. Технологія «ризик-менеджменту».

Семестровий контроль модуля**6. Темі лекцій**

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Публічне управління у сфері охорони здоров'я.	2	-
2	Тема 2. Правові засади державної реєстрації лікарських засобів та їх допуск до медичного застосування.	1	-
3	Тема 3. Особливості правового регулювання обігу медичних виробів.	0,5	-
4	Тема 4. Правова регламентація обігу дієтичних добавок.	0,5	-
5	Тема 5. Законодавчі вимоги до реклами лікарських засобів, медичної техніки, методів профілактики, діагностики, лікування і реабілітації.	2	-
6	Тема 6. Системна модель управління в організаціях сфери охорони здоров'я. Соціальні основи менеджменту організацій.	1	-
7	Тема 7. Комуникативний менеджмент. Контроль як функція менеджменту. Організаційні конфлікти.	1	-
8	Тема 8. Діагностика системи менеджменту організацій сфери охорони здоров'я. Аудит корпоративної культури.	1	-
9	Тема 9. Управління змінами в організаціях сфери охорони здоров'я.	1	-
Усього годин		10	-

7. Темі семінарських занять

Не передбачена робочим навчальним планом

8. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Публічне управління у сфері охорони здоров'я.	3	-
2	Тема 2. Правові засади державної реєстрації лікарських засобів та їх допуск до медичного застосування.	3	-
3	Тема 3. Особливості правового регулювання обігу медичних виробів.	3	-
4	Тема 4. Правова регламентація обігу дієтичних добавок.	3	-
5	Тема 5. Законодавчі вимоги до реклами лікарських засобів, медичної техніки, методів профілактики, діагностики, лікування і реабілітації.	2	-
6	<i>Підсумковий контроль засвоєння ЗМ 1</i>	1	-
7	Тема 6. Системна модель управління в організаціях сфери	3	-

	охорони здоров'я. Соціальні основи менеджменту організацій.		
8	Тема 7. Комунікативний менеджмент. Контроль як функція менеджменту. Організаційні конфлікти.	3	-
9	Тема 8. Діагностика системи менеджменту організацій сфери охорони здоров'я. Аудит корпоративної культури.	3	-
10	Тема 9. Управління змінами в організаціях сфери охорони здоров'я.	1	-
11	<i>Підсумковий контроль засвоєння ЗМ 2</i>	1	-
12	Семестровий залік	1	-
Усього годин		27	-

9. Теми лабораторних занять

Не передбачена робочим навчальним планом

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Публічне управління у сфері охорони здоров'я.	5	-
2	Тема 2. Правові засади державної реєстрації лікарських засобів та їх допуск до медичного застосування.	5	-
3	Тема 3. Особливості правового регулювання обігу медичних виробів.	5	-
4	Тема 4. Правова регламентація обігу дієтичних добавок.	5	-
5	Тема 5. Законодавчі вимоги до реклами лікарських засобів, медичної техніки, методів профілактики, діагностики, лікування і реабілітації.	5	-
6	<i>Контроль змістового модуля 1</i>	5	-
7	Тема 6. Системна модель управління в організаціях сфери охорони здоров'я. Соціальні основи менеджменту організацій.	5	-
8	Тема 7. Комунікативний менеджмент. Контроль як функція менеджменту. Організаційні конфлікти.	5	-
8	Тема 8. Діагностика системи менеджменту організацій сфери охорони здоров'я. Аудит корпоративної культури.	5	-
10	Тема 9. Управління змінами в організаціях сфери охорони здоров'я.	5	-
11	<i>Контроль змістового модуля 2</i>	3	-
Усього годин		53	-

Завдання для самостійної роботи

Завдання для самостійної роботи представлені у вигляді тестових завдань, таблиць та схем для заповнення здобувачами вищої освіти та оформлені у вигляді робочого зошиту для аудиторної та самостійної роботи.

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Протягом вивчення освітньої компоненти всі види діяльності здобувача вищої освіти підлягають контролю, як поточному (на кожному практичному занятті) так і проміжному (перевірка засвоєння змістових модулів).

Модульний контроль – це діагностика засвоєння здобувачем вищої освіти матеріалу

модуля (залікового кредиту).

В модулі 1 (освітньої компоненти) передбачається два поточних контролю засвоєння змістових модулів.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей опанування теми, під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачем вищої освіти для тих тем, які здобувач вищої освіти опрацьовує самостійно.

Рейтингова система оцінки знань студентів

Поточне тестування та самостійна робота										
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	ЗМ1	T6	T7	T8	T9	ЗМ2
9	9	9	9	9	10	9	9	9	9	9
55						45				
100										

T1, T2 ... T – теми змістових модулів.

Поточний контроль змістових модулів (ЗМ1, ЗМ2) сумарно складає **максимум 100 балів, мінімум 60 балів**.

Заохочувальні (додаткові) бали: виконання індивідуального завдання, участь в олімпіадах, конкурсах, студентських наукових конференціях, активна участь у роботі на лекціях тощо – до 10 балів.

Загальний рейтинг з модуля (освітньої компоненти) не перевищує 100 балів.

Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав від 60 до 100 балів.

Оцінювання поточної навчальної діяльності (проводиться на кожному практичному занятті) контроль теоретичних знань, практичних умінь та навичок. При засвоєнні кожної теми змістового модуля за поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля сумуються.

На практичному занятті оцінюються засвоєння теоретичних знань та практичних навичок. За темами 1 – 10 передбачена мінімальна кількість балів – 5, максимальна – 9.

Розподіл балів за кожне практичне заняття:

- Вхідний тестовий контроль – 2 бали (22% за заняття)
- Оцінювання теоретичних знань (усне опитування) – 2 бали (22% оцінки за заняття)
- Оцінювання практичних умінь та навичок (вирішення практичних ситуаційних завдань) – 5 балів (56% оцінки)

Оцінювання теоретичних знань, практичних умінь та навичок відбувається за наступними критеріями

Контроль засвоєння змістових модулів (ЗМ) проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем змістових модулів. До контролю ЗМ допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття, лекції і т.п.) Засобами діагностики рівня підготовки здобувачів вищої освіти є тестування. Структура білета ЗМ 1: 5 завдань на встановлення відповідності між назвою терміну та його змістом, а також 5 тестових завдань. Структура білета ЗМ 2: одне практичне завдання та 10 тестових завдань. Сума балів за вивчення ЗМ складає суму балів, яку отримав здобувач вищої освіти протягом вивчення всіх тем змістового модуля.

Оцінка А, В, С, D, Е виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі освітньої компоненти. Кількість балів з освітньої компоненти визначається шлях додавання балів отриманих здобувачем під час виконання поточної навчальної діяльності та балів отриманих під час контролю засвоєння змістових модулів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
74-81	C	
64-73	D	зараховано
60-63	E	
35-59	FX	незараховано
0-34	F	незараховано

12. Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання
Семестровий контроль проводиться у формі семестрового заліку.

13. Методичне забезпечення

1. Лекційний матеріал (мультимедійні презентації).
2. Плани практичних занять.
3. Питання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти.
4. Питання, завдання для поточного контролю і змістових модульних контролів знань і вмінь здобувачів вищої освіти.
5. Робочий зошит для аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти.
6. Пакети білетів до контролю змістових модулів з еталонами відповідей.

Під час проведення занять використовуються такі інтерактивні методи навчання:

- передавання інформації – під час лекційних занять
- засвоєння знань про процеси, розв'язання проблем – вирішення практичних ситуаційних завдань.

Також використовуються інтерактивні неімітаційні та імітаційні методи навчання– лекція-бесіда, лекція-диспут, кейс-стаді, ситуація-проблема (задача).

14. Рекомендована література**Основна (базова)**

1. Білявська Ю. В. Теорія організації : підручник / Ю. В. Білявська, Н. В. Микитенко. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 424 с.
2. Гуторова О.О Менеджмент організації : навч. посібник / О.О. Гуторова. Х.: Харк. нац. аграр. ун-т. Х.: ХНАУ, 2017. 267 с.
3. Довгань Л.Є., Ведута Л.Л., Шкробот М.В. Сучасні концепції управління організаціями. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 278 с.
4. Конфліктологія: загальна та юридична : підручник / Л. М. Герасіна, М.П. Требін, О.М. Сахань, В. Д. Воднік ; за заг. ред. Л.М. Герасіної. – Харків : Право, 2021. – 224 с.
5. Корпоративна культура : навч. посібник / Г. М. Захарчин, Н. П. Любомудрова, Р. О. Винничук, Н. В. Смолінська. – Львів : Новий світ-2000, 2016. – 342 с
6. Корпоративна культура: міжнародний та трансформаційний аспекти : монографія [Електронний ресурс] / І. П. Отенко, М. І. Чепелюк. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 243 с.
7. Медичне право : підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. С.Б. Булеци; д-ра юрид. наук, доц. М.В. Менджул. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2021. 720 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/44786/1/%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%B8%>

[D1%87%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE %D0%B4%D1%80%D1%83%D0%BA_05_08.pdf](https://amcu.gov.ua/news/amku-zdijsnyuye-monitoring-reklami-likarskih-zasobiv).

8. Мнушко З. М. Менеджмент та маркетинг у фармації. Ч. I. Менеджмент у фармації : підруч. для студ. вищ. навч. закладів / З. М. Мнушко, Н. М. Діхтярьова ; за ред. З. М. Мнушко. – 2-е вид. – електронний інтерактивний підручник.

9. Монастирський Г. Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 329 с.

10. Основи права та законодавства у фармації : нац. підруч. для студентів вищ. навч. закл. / А. А. Котвіцька, І. В. Кубарева, О. О. Суріков та ін. ; за ред. А.А. Котвіцької. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. – 528 с. – (базовий підручник).

11. Соціологія: теорії середнього рівня: навч. посібн. / за наук. ред. Ю. Ф. Пачковського [Н. В. Коваліско, Т. Д. Лапан, Н. Й. Черниш та ін.]. – Київ : «Каравела», 2020. – 356 с.

12. Фармацевтичне правознавство у схемах і таблицях : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / А. А. Котвіцька, І. В. Кубарева, О. О. Суріков та ін. – Х. : НФаУ, 2015. – 112 с.

Допоміжна

1. АМКУ здійснює моніторинг реклами лікарських засобів. *Антимонопольний комітет України. Офіційний веб-портал.* URL: <https://amcu.gov.ua/news/amku-zdijsnyuye-monitoring-reklami-likarskih-zasobiv> (дата звернення: 05.11.2020).

2. АМКУ оштрафував компанію «Екофарм» на 3,2 млн. грн. за поширення неправдивої інформації про ліки від COVID-19. *Антимонопольний комітет України. Офіційний веб-портал.* URL: <https://amcu.gov.ua/news/amku-oshtrafuvav-kompaniyu-ekofarm-na-32-mln-grn-za-poshirennya-nepravdivoyi-informaciyi-pro-likiv-vid-covid-19>

3. Антимонопольний комітет України. [Звіт за результатами дослідження з виявлення та припинення недобросовісних практик в сфері реклами лікарських засобів, біологічно активних добавок, лікувальних процедур, антисептичних та дезінфекційних засобів.](https://amcu.gov.ua/storage/app/uploads/public/5ff/5b9/766/5ff5b976685ac541795869.pdf) Київ, 2020. URL: <https://amcu.gov.ua/storage/app/uploads/public/5ff/5b9/766/5ff5b976685ac541795869.pdf>

4. Антимонопольний комітет України. Східне міжобласне територіальне відділення. Реалізація заходів з адвокатування конкуренції на ринку платних медичних послуг. 30.11.2019 р. року. <https://eastmtv.amcu.gov.ua/news/realizatsiya-zakhodiv-z-advokatuvannya-konkurentsii-na-rinku-platnikh-medichnikh-poslug>

5. Бабенко Яна. Реклама медичних закладів, послуг та лікарських засобів: які вимоги законодавства необхідно враховувати. 12.10.2022. <https://mitrax.com.ua/uk/blog/reklama-medichnih-zakladiv-poslug-ta-likarskih-zasobiv-yaki-vimogi-zakonodavstva-neobhidno-vrahuvati/>

6. Болдарь Г. Є., Русін Н. Р., Доманич А. Е. Аналіз історичних аспектів становлення державних органів контролю якості лікарських засобів в Україні. *Управління якістю в фармації* : матер. XVI наук.-практ. internet-конференції з міжнар. участю, м. Харків, 20 травня 2022 р. / ред. кол.: С.М. Коваленко та ін. Харків : НФаУ, 2022. С.22–23.

7. Болдарь Г.Є. Аналіз форм проявів недобросовісної конкуренції у сфері обігу лікарських засобів в умовах пандемії COVID-19. *Актуальні питання діяльності суб'єктів господарювання в умовах пандемії COVID-19* : матеріали міжнародної науково-практичної (м. Харків, 26 лютого 2021 р.) / МВС України, Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків, ХНУВС 2021. С.186–190.

8. Болдарь Г.Є. Імплементация положень Конвенції Ради Європи про підроблення медичної продукції та подібні злочини, що загрожують охороні здоров'я, у кримінальне законодавство України. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція»*. 2021. № 53. С. 101–105.

9. Болдарь Г.Є. Аналіз законодавчих нововведень щодо оцінки медичних технологій та договорів керованого доступу до лікарських засобів. *Фармакоекономіка в Україні: стан і перспективи розвитку* : матер. XIII науково-практичній Інтернет-конференції, м. Харків, 21 травня 2021 р. – Харків : НФаУ, 2021. С. 6–8.

10. Болдарь Г.Є. Особливості правового регулювання договорів керованого доступу до лікарських засобів в Україні. *Права людини в період збройних конфліктів*. Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція, присвячена 25-річчю Національному університету «Одеська юридична академія», 18 листопада 2022 року, м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса, 2022. С. 454–457. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/22665/%d0%97%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%2021.12-%20665.pdf?sequence=6&isAllowed=y>

11. Болдарь Г.Є. Особливості правового регулювання реабілітації у сфері охорони здоров'я в Україні. *Сучасні тенденції спрямовані на збереження здоров'я людини* : Збірник наукових праць. Харків, 2023. Випуск 4. С. 29–31. URL: <https://drive.google.com/file/d/10RAc4RGR12yYAYGUfeAjZubBRJczibIL/view>

12. Болдарь Г.Є., Завеля О.І. Аналіз сучасного стану правового регулювання обігу дієтичних добавок в Україні. *Фармацевтична наука та практика: проблеми, досягнення, перспективи розвитку* : матер. III наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю, м. Харків, 15-16 квіт. 2021 р. / ред. кол. : Л. В. Галій та ін. Х. : НФаУ, 2021. С. 214–215.

13. Болдарь Г.Є., Волкова А.В., Аксьонова Є.В. Аналіз особливостей правового статусу Національної служби здоров'я України. *Механізми розвитку патологічних процесів і хвороб та їх фармакологічна корекція: тези доповідей V науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю (17 листопада 2022 р.)*. Х. : Вид-во НФаУ, 2022. С. 81–82. URL: <https://pat.nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/zbirnyk-materialiv-konferentsii-17.11.2022.pdf>

14. Болдарь Г.Є., Губаль Д.О. Аналіз напрямів міжнародного співробітництва по протидії обігу фальсифікованих лікарських засобів в умовах пандемії COVID-19. *Технологічні та біофармацевтичні аспекти створення лікарських препаратів різної направленості дії* : матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції (м. Харків, 11-12 листопада 2021 р.) Х. : Видво НФаУ, 2021. С. 246–248. (Серія «Наука»). URL: <fynalnyj-sbornyk-1.pdf> (nuph.edu.ua)

15. Болдарь Г.Є., Пилюга Л.В., Хаджиогло В.М. Аналіз особливостей правового регулювання державної реєстрації лікарських засобів в Україні протягом періоду дії воєнного стану. *Від експериментальної та клінічної патофізіології до досягнень сучасної медицини і фармації* : матеріали V науково-практичної конференції студентів та молодих вчених з міжнародною участю, м. Харків, 18 травня 2023 р. Х. : НФаУ, 2023. С. 82-83. URL: <https://pat.nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/zbirnyk-materialiv-konferentsii-18.05.2023.pdf>

16. Ваксман Р. В. Вдосконалення господарсько-правового забезпечення рекламної діяльності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого : Харків, 2014. 20 с.

17. Ваксман Р. В. Відмежування рекламної діяльності від суміжних понять та видів діяльності: проблема правової кваліфікації. *Юрист України*. 2012. № 4. С. 61-68.

18. Ваксман Р. В. Заборони як правовий засіб законодавчого регулювання рекламної діяльності. *Юрист України*. 2013. № 2 (23). С. 81–88.

19. Ваксман Р. В. Захист споживачів від маніпулятивних технологій у рекламній діяльності: господарсько-правовий аспект. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія: Економічна теорія та право. 2012. № 2 (9). С. 139–148.

20. Ваксман Р. В. Окремі проблеми правового регулювання рекламної діяльності в мережі інтернет: законодавча оптимізація заборон. *Вісник Національного університету*

«Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Економічна теорія та право. 2013. № 2. С. 334–335.

21. Ваксман Р. В. Сучасний арсенал маніпулятивних технологій в рекламі: законодавча оптимізація заборон. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія: Економічна теорія та право. 2012. № 4 (11). С. 85–95.

22. Винниченко Едуард. Як не отримати штраф за недобросовісну рекламу. *Юридична газета*. 2022. № №3 (757). URL: <https://jur-gazeta.com/dumka-eksperta/yak-ne-otrimati-shtraf-za-nedobrosovishnu-reklamu.html>

23. Волківська А.М., Осовська Г.В. Корпоративна культура в системі управління підприємством. *Topical issues of practice and science*. 2021. №26. С. 257- 262.

24. Гринко Т. М. Правові аспекти регулювання рекламної діяльності в мережі Інтернет на території України. *Управління розвитком*. 2014. № 6. С. 57–59.

25. Громенко Ю. О. Деякі аспекти гармонізації законодавства України з правом ЄС у сфері порівняльної реклами. *Травневі правові читання : матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів та викладачів закладів вищої освіти*. Черкаси, 2020. С. 131-132. URL: <http://repo.dli.donetsk.ua/handle/123456789/803>

26. Громенко Ю. О. Недоліки в Законі України «Про рекламу» – передумови правореалізаційних та правозастосувальних помилок. *Правовий часопис Донбасу*. 2019. № 3 (68). С. 53 -57.

27. Громенко Ю. О. Правове регулювання рекламної діяльності суб'єктів господарювання : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Міжрегіональна академія управління персоналом : Київ, 2012. 20 с.

28. Громко Л. Корпоративна культура як ключовий чинник розвитку торговельного підприємства. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2020. №2. С. 114–120. URL: <https://echas.vnu.edu.ua/index.php/echas/article/view>.

29. Демченко І. С. Практика Європейського суду з прав людини в національній судовій практиці у справах, пов'язаних із медициною. *Часопис Київського університету права*. 2014. № 2. С. 348–351.

30. Демченко І.С., Берзіна А.Б. Реклама лікарських засобів: огляд судової практики. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 2. С. 233–238.

31. Дутко А.О., Ковбаса К.П. Особисті немайнові права пацієнта – види, способи та форми захисту. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 3. С. 50–55. URL: <http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2022/09/10.pdf>

32. Іванова В., Швидка Т. Щодо питання удосконалення законодавчого регулювання недобросовісної реклами лікарських засобів. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 3. С. 66–71. URL: <http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2022/09/13.pdf>

33. Козирева О. В., Зоїдзе Д. Р. Техніка адміністративної діяльності : навчальний посібник, Х. : Видавництво Іванченка, 2021. – 197 с.

34. Козирева О. В., Ковальова В. І., Глебова Н. В. Управління персоналом. Навчальний посібник. – Х. : Видавництво Іванченка, 2021. – 126 с.

35. Козирева О. В., Світлична К.С., Шуть О.Ю., Коляда Т.А.. Основи прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / О.В. Козирева, – Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 186 с.

36. Копитко, М., Михаліцька, Н., & Верескля, М. (2021). КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ. *Вчені записки Університету «КРОК»*, (2 (62), 92–99. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-62-92-99>

37. Костін Ілля. Проведення досліджень щодо ефективності та інші вимоги для введення в обіг дієтичних добавок в Україні / Ілля Костін, Юлія Белінська, Яна Вергун. *Газета «Аптека.online.ua»*, 3 травня 2021. № 17. URL: <https://www.apтека.ua/article/593306>
38. Кузнецова О. М. Вдосконалення системи контролю якості та безпеки дієтичних добавок : автореф. дис. ... канд. біол. наук : 14.02.01 / НАМН України, Ін-т громад. здоров'я ім. О. М. Марзєєва НАМН України. Київ, 2020. 23 с.
39. Кузнецова О. М., Останіна М. В. Вивчення та аналіз ситуації щодо споживання дієтичних добавок населенням України. *ENVIRONMENT & HEALTH*. 2020. № 3. С. 25–32.
40. Медична акредитація та ліцензування медустанов в Україні 2023 року, що перевіряє МОЗ URL: <https://pravdop.com/ua/publications/novosti-kompaniy/akkreditaciya-medicinskogo-uchrezhdeniya-v-ukraine-v-2021-godu-09-2021-110/>
41. Модленко Наталія, Горбатенко Андрій. Особливості реклами дієтичних добавок. *Юридична газета*, 28 травня 2013. URL: <https://www.legalalliance.com.ua/publikacii/osoblivosti-reklami-dietichnih-dobavok/>
42. Олійник Т.І., Кривицька Н. В. Сучасна роль корпоративної культури в управлінні людськими ресурсами в організації. *Економічна наука*. 2018. № 22/2018. С. 66–69.
43. Оліховська М., Лелик Л., Оліховський В. Менеджмент організацій: навч. посіб. Львів. ін-т приват. акціонер. т-ва «ВНЗ «Міжрегіон. акад. упр. персоналом», Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів: Ліга-Прес, 2018. 370 с.
44. Останіна М. В. Кузнецова О. М. Роль дієтичних добавок для харчування людей та стан контролю їх безпеки та якості для споживачів на сучасному етапі. *Гігієна населених місць*. 2019. № 69. С.185–190.
45. Останіна М. В. Кузнецова О. М. Створення додаткового розділу «Дієтичні добавки Державної Фармакопеї України – шлях до забезпечення населення України якісною продукцією. *Фармацевтичний журнал*. 2013. № 1. С.16–20.
46. Отенко І., Чепелюк М. Корпоративна культура: міжнародний та трансформаційний аспекти: монографія. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 243 с.
47. Понад півмільйона гривень штрафу має сплатити виробник засобу, який рекламували як ліки від коронавірусу. *Антимонопольний комітет України. Офіційний веб-портал*. URL: <https://amcu.gov.ua/news/ponad-pivmiljona-griven-shtrafu-maye-splatiti-virobnik-zasobu-yakij-reklamovali-yak-liki-vid-koronavirusu>
48. Проскурова Я.О., Болдарь Г.Є., Шевченко В.Т. Аналіз особливостей правового регулювання та протидії обігу фальсифікованих дезінфекційних засобів в умовах пандемії Covid-19. *The 7th International scientific and practical conference “International scientific innovations in human life”* (January 19-21, 2022) Cognum Publishing House, Manchester, United Kingdom. 2022. Рр. С. 103–111. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2022/01/INTERNATIONAL-SCIENTIFIC-INNOVATIONS-IN-HUMAN-LIFE-19-21.01.22.pdf>
49. Реклама в медичній сфері. URL: <https://pravdop.com/ua/publications/publikacii-v-smi/reklama-v-medicinskoy-sfere-sudebnaya-praktika/>
50. Скрицька Н. А. Правове регулювання рекламної діяльності на телебаченні (господарсько-правовий аспект) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Міжрегіональна академія управління персоналом : Київ, 2013. 20 с.
51. Сухарський В.С. Менеджмент: теорія, методологія, практика. Монографія / В.С. Сухарський Тернопіль: Астон, 2017. 416 с.
52. Тран Астрід Приклади корпоративної культури. Найкраща практика у 2023 році. URL: <https://ahaslides.com/uk/blog/company-culture-examples/>
53. Шимко А. Недобросовісна реклама – чи особливості торгових звичаїв у конкуренції. Частина 1. *Pharma.net.ua*. 02 лютого 2012. URL: <http://pharma.net.ua/publications/articles/18274-nedobrosovisna-reklama-chi-osoblivosti-torgovix-zvichayiv-u-konkurenciyi-chastina-1>

54. Шимко А. Недобросовісна реклама – чи особливості торгових звичаїв у конкуренції. Частина 2. *Pharma.net.ua*. 10 лютого 2012. <http://pharma.net.ua/publications/articles/18273-nedobrosovisna-reklama-chi-osoblivosti-torgovix-zvichayiv-u-konkurenciyi-chastina-2A>
55. Шовкопляс О. В. До питання адміністративно-правового регулювання у сфері охорони здоров'я. *Право і суспільство*. 2021. № 2. С. 119–124.
56. Що таке справжня реабілітація? Офіційний сайт МОЗ України. 17 травня 2023 р. URL: <https://moz.gov.ua/article/news/scho-take-spravzhnja-reabilitacija>

Нормативно-правові акти

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>. – Назва з екрана.
3. Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26.11.1993 р. № № 3659-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення доступності медичної та реабілітаційної допомоги у період дії воєнного стану: Закон України від 29.07.2022 р. № 2494-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2494-20#n12>
5. Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин : Закон України від 18.05.2017 р. № 2042-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2042-19#Text>
6. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення : Закон України від 19.10.2017 р. № 2168-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2494-20#n12>
7. Про деякі питання заборони рекламування лікарських засобів : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 06.06.2012 р. № 422. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1189-12#Text>
8. Про договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій : постанова Кабінету Міністрів України від 25.04.2018 р. № 410. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/410-2018-%D0%BF#n46>
9. Про затвердження Державних гігієнічних нормативів «Допустимі рівні вмісту радіонуклідів ¹³⁷Cs та ⁹⁰Sr у продуктах харчування та питній воді» : наказ МОЗ України від 03.05.2006 р. № 256. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0845-06#Text>
10. Про затвердження Державних гігієнічних правил і норм «Регламент максимальних рівнів окремих забруднюючих речовин у харчових продуктах» : наказ МОЗ України від 15.05.2013 р. № 368. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0774-13#Text>
11. Про затвердження Переліків лікарських засобів і медичних виробів, які підлягають реімбурсації за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, станом на 10 серпня 2023 року : наказ МОЗ від 21.08.2023 № 1495. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1495282-23#n8>
12. Про затвердження Переліку лікарських засобів, заборонених до рекламування, які відпускаються без рецепта : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 06.11.2012 р. № 876. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1948-12#Text>
13. Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних і комунальних закладах охорони здоров'я та вищих медичних навчальних закладах : постанова

Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 р. № 1138. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1138-96-%D0%BF#Text>.

14. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку електронної охорони здоров'я : розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.09.2021 р. № 1175-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1175-2021-%D1%80#Text>

15. Про затвердження Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів : постанова КМУ від 02.09.2015 № 677. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/667-2015-%D0%BF>

16. Про затвердження Положення про клінічний заклад охорони здоров'я : наказ Міністерства охорони здоров'я України 05.06.1997 р. № 174. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0245-97#Text>.

17. Про затвердження Положення про Міністерство охорони здоров'я України : Постанова КМУ від 25 березня 2015 р. № 267. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/267-2015-%D0%BF#Text>

18. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>

19. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001 р. № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#n153> Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>

20. Про лікарські засоби : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

21. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: закон України від 05.04.2007 р. № 877-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16>.

22. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів : закон України від 23.12.1997 р. № 771/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80#Text>.

23. Про погодження утворення міжрегіональних територіальних органів Національної служби здоров'я : розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.01.2019 р. № 18-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/18-2019-%D1%80#Text>

24. Про публічні закупівлі : Закон України від 04.04.1996 р. № 123/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>

25. Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я : Закон України від 03.12.2020 р. № 1053-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text>

26. Про рекламу : Закон України від 03.07.1996 р. № 270/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80#Text>

27. Про схвалення Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я : розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 р. № 1013-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1013-2016-%D1%80#Text>

28. Про схвалення Концепції розвитку електронної охорони здоров'я : розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.12.2020 р. № 1671-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1671-2020-%D1%80#Text>

29. Про утворення Національної служби здоров'я України : постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 р. № 1101. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1101-2017-%D0%BF#Text>

30. Про утворення Національної служби здоров'я України : постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 р. № 1101. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1101-2017-%D0%BF#Text>

31. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17.03.2011 р. № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>

32. Цивільний кодекс України : закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

15. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Всесвітня організація охорони здоров'я : <https://ukraine.un.org/uk>
2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України www.kmu.gov.ua
3. Єдиний державний реєстр судових рішень <http://www.reyestr.court.gov.ua/>
4. Журнал «Соціальна фармація в охороні здоров'я»: <http://www.sphhcj.nuph.edu.ua>
5. Офіційне інтернет-представництво Президента України www.president.gov.ua
6. Офіційний веб-портал Антимонопольного комітету України <https://amcu.gov.ua/>
7. Офіційний веб-портал Верховної Ради України <https://rada.gov.ua/>
8. Офіційний веб-портал Держпродспоживслужби України <https://dpss.gov.ua/>
9. Офіційний сайт Держлікслужби України <https://www.dls.gov.ua/>
10. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України www.moz.gov.ua
11. Офіційний сайт Національного фармацевтичного університету nuph.edu.ua
12. Сайт Державної науково-технічної бібліотеки України <https://dntb.gov.ua/>
13. Сайт Наукової бібліотеки НФаУ <https://lib.nuph.edu.ua/>
14. Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського <http://www.nbu.gov.ua/>
15. Сайт Національної парламентської бібліотеки України <http://nplu.org/>
16. Сайт Центру політико-правових реформ www.pravo.org.ua
17. Щотижневик «Аптека» – <https://www.apteka.ua/>